

Az előfizetési ára:
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 „ 50 „
 Negyed évre 1 „ 25 „

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
 Egész évre 4 forint, felévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni egyes lapellátásokat vehet a hivatalban, **TRAUB B. és Társa, LENTIN Károly, BÖHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N. (Domján I.)** üzletében és a fődohánytözsében.

Hirdetések:
 mindenkor árfegyűzők szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyitlertben egy sor 10 kr.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
 Barek J. és társa Erfurthban, Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurthban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bécs.

Magyarországon:
 Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi íróda”-ja Budapesten.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvétel irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Athletikai klub.

— Mi, kik a társadalmi élet minden irányában a társulás szükségét hirdetjük, örömmel üdvözöljük azon tervet, hogy városunkban egy athléta-klub alakíttassék s annál szívesebben fogadjuk, mert kilátás van, hogy a klub már a legközelebbi napokban megkezd működését s felnövebb ifjaink abban kivétel nélkül részt vesznek.

A mi kiválóan örvendetes a klub létesítésénél, ez azon s zellem, melynek fogamzását köszönheti. Hazafias impulzus adta a lökést s a bator tetterő nyilatkozik abban; alig hogy lezajlott a nálunk felszínre került legutóbbi katonai eset, melyből a lovagiasság küzdterén győztesen a polgári elem került ki, megszületett egyúttal a klub eszméje is; mert ifjúságunk, mely annyi éveik passzív szemlélője volt a köz-szellem hanyatlásának, belátta, miszerint váratlanul és véletlenül is oly válságos helyzetbe sodorhatatik, mely próbára teszi egész erkölcsi és fizikai erejét s a hazafias lelkesedés teljességével kell küzdelmet lépnie: elveit, becsületét megvédeni. Régi panasz s nem is épen ok nélküli, hogy ifjúságunk már-már nem tud lelkesedni, hogy nem rajong többé ideális eszmékért, hogy a mindenütt utat törő pauperizmus egyrészt s a tudományos művelődés terén nyilvánuló felületesség másrészt hálójukba kerítik őket s elvesztvén kedélyük zománcát, korán fiatal-öregékké lesznek, kiknek a testedzés csak teher, a bajvívás csak a beteges képzelődés kényszerítése, kik csak fitymálni tudják a táncot s az egy éves önkényesség után oly erőtlenségre érezik magukat, mintha legalább is egy hét éves háborút küzdöttek volna végig. De e panasz újabbán sokat veszített éléből, ifjaink kedélyvilágában újra felpeszűdül a hazafias lelkesedés, a férfias tetterő és valóban inkább megboósítjuk nekik, ha e szellem tulesapong, ha az érzelem árja elborítja is az érett megfontolás érveit, mintha idejekorán aggodókká, vagy köznyelven: blazirtakká lesznek s a lét küzdelmeinek áldozatul hozzák legszebb érzelmeiket.

Nálunk, hol a társadalmi élet úgy szólván teljesen pang, e klub-nak még társadalmi hivatása is van; élére állhat, vagy részese lehet mindazon mozgalmaknak, melyek a lélek nemesítésére, a közművelődésre, a kedély szórakoztatására s a jótékony gyakorlatára megindíthatók. Nem lehet jelszavunk csupán az „élünk — vagyunk” s az nem elegendő, hogy úgy magunk között mérlegeljünk egy kissé a

világ változatos eseményeit, politikai állását, egy kevéssé vitassuk édes hazánk küzdelmeit, jövőjét, hogy olykor-olykor civődjunk városunk adminisztrációja körül, hogy megelégedünk néhány szedett-vetett felolvasással, vagy hogy nemeslelkű adományként agyondicsérjük a tehetős ember jótékony célra adni kényszerült pár forintját — tenni, hatni, alkotni kell, az ifjúság szava, lelkesedése pedig soha sem hangzott el nyomtalanul, elszántsága, vagy buzgólkodása mindig hódít, törekvése rendszerint népszerű.

Egy athlétaikai klub, mely tagjai közé sorozza ifjaink színe-javát, nem egyedül a nyers erő edzésére fordítja figyelmét; határozott tényezőjévé válik az a vidéken a társadalmi élet fejlesztésének s azért üdvözlendőkre nem találunk elegendőnek a „Hírek” rovatának néhány sorát.

A testgyakorlat erősíti és fejleszti a testet, de a lelket is; hisz régi, de jó mondás: „ép lélek csak ép testben lakhatik.” A tornászatonak, vívásnak, uszásnak, a kézierő gyakorlásnak haszna, előnye, befolyása úgy a test szervezetére, mint az erkölcsi nevelésre és a kedély vidámitására eléggé ismeretes; nemcsak fizikai, hanem lélektani okok is parancsolják a test edzését. Azt sem lehet elvitatni, hogy valóban üdvös befolyása van az ily egyleteknek a nemzet védelmi erő-képességére is, főleg miután beléletünk a nemzeti irány, a hazafias szellem lengi át, holott a katonai nevelésben eléggé ismeretes, hogy minő szellem uralkodik ma is és ez oly seb, melyet a politika szürke fátyola el-eltagar ugyan, de azért vérzik, éget, míg csak gyökeresen nem orvosoltatik; ezt ellensúlyozni egyik legfőbb kötelességünk.

Az új klub alapítása tehát osztatlan rokonszenvre talált és méltán, mert már a fentebbiek is, mit házagosan céljairól és hivataláról elmondottunk, eléggé meggyőzhetnek mindenkit a klub szükséges voltáról.

Még csak egyet akarunk ezuttal felemlíteni s ez az, hogy ne igyekezzék a klub társadalmunk egyik legnagyobb visszasságát, a párbajmániát legyeztetni, hanem ellenkezőleg: a vívási képesség fokozza az erkölcsi-öntudatot, mely kiter mindannak, a mi könnyelműen a becsület megsértésére vezetne és ha csak lehet, készséggel bizza ügyét a becsületes emberek ítélletére; aztán nem is mindig gyáva az, ki a karddal bánni nem tud.

Dacára a gazdagság egyhangú elítélésének — mely a vagyonos embert, kinek csak egy kis becsület-érzete van, rábírhátná a vagyonról lemondásra, csak kevés bátramaradott akad életem eddig, ki nem lett volna kész tiszta homlokára kenetni a gazdagság jellegét, ha erre kellő alkalom kínálkozott volna. A nagy tömegek felfogása s az egyes egyének titkos gondolatai közti különbségnek — pedig egyének öszsége teszi a tömeget — valamely titkoszerű, megoldhatatlan háttér van. Hiába zengi Schiller az érzélgősök tapsaitól kísérve: „A legkisebb gunyhóban is van helye egy boldog párnak”, nem hiányzik millió és millió ember, kik halkan hozzá nem tennék: „ugy van, igaz, de egy szép palotában még nagyobb a hely” és ha az osztó igazság apostola azzal vigasztalja embertársait, hogy a milliomos is, dacára felhalmozott kincseinek, ki nem kerülheti a halált, hány szegény csalódott van, ki így sohajtozik: „gyenge vigasztalás! hiszen még több szegény ördög vész el.”

Az előre-törekvés, a szerzés vágya, az a kívánság, hogy egy akó boroska a szomjúság oltására és a kenyér az öregség napjaiban mindig készletben legyen, az emberi természetnek sajátjai. E vágyakat klimatikus viszonyaink követelik s azokat semmiféle szépenzolás el nem mossa. Bármint világozsituk is fel a hiú világot arról, hogy egy gazdag ember életének utai tövisesek, hogy a vagyonos, ki kincseit nem dugja el, mint a szegény rajah a fukar pasa előtt, szazféle kellemetlenségnek van kitéve, hogy az igazságszerető emberek helyeslései között valóságos merényletet követnek el zsebei ellen, hogy jobbról-balról, ismerősök és idegenek oly követelményekkel lepnek fel ellene, melyek jóval túlhaladják erejét, még senkinek sem sikerült valakit is meggyőzni arról, hogy nem jobb gazdagnak, mint szegénynek lenni.

Magam is ismerem egy milliomos szegény ördögöt, ki valóságos vértanúi életet él. Már korán reggel, alig hogy elbogyta ágyát, egyre, szakadatlanul

Kálnoky a delegációk előtt.

Az egész Európa közvéleménye a Buda-Festen üléselő delegációk tárgyalásával foglalkozik és az összes európai számbavehető sajtó azon beszédet tárgyalja, melyet külügy-miniszterünk a delegációk külügyi osztályában f. hó 13-ikán tartott. És a mennyiben az európai közvélemény az ügyre vonatkozólag eddig már ismeretes lett, az — az oroszországi kivételével — egészben véve a külügyminiszteri politikát helyesléssel és örömmel fogadja.

Mik tehát azok a lényeges politikai elvek, melyek folytán a külügyminiszter exponéja Európaszerte olyan általános megalégedést szült és melyek azok az okok, melyek folytán az egész Európa magáévá teszi azon külpolitikai irányt, melyet a monarchia a keletre vonatkozólag követni el van határozva.

A legelső és legfontosabb elv, mely külpolitikánk részére Európa rokonszenvét biztosítja, azon határozott nyilatkozatban nyeri kifejezését, hogy monarchiáknak a keletre vonatkozó politikájából feltétlenül ki van zárva minden terjeszkedő törekvés és hogy monarchiánk határozott tiltakozást fejez ki azon gyanúsításokkal szemben, mintha nekünk valami hódítani valónk lenne a keleten. — Ezzel összefüggésben áll azon további nagyfontosságú elvi nyilatkozat, mely szerint monarchiánk a Balkán félszigeten nem akar mást, mint független, önálló államokat, melyeknek individuális erejükhöz mért fejlődését nemcsak nem akarja akadályozni, de ellenkezőleg minden más nagyhatalomtól eredő ilyen féle törekvést határozottan távol tartani törekszik is oly annyira, hogy ezen Balkán-államok függetlenségét és önállóságát külpolitikája oly céljának tekintti, hogy valamely állam részéről evvel szemben megindított akcióját saját magunk érdekei elleni akciónak kénytelen tekinteni. És ennek folytán ha van monarchiánknak érdeke a keleten, az annyira jogszerű és annyira önzetlen jellegű, hogy Oroszország kivételével nincs nagyhatalom Európában, mely ezen érdekeket saját erkölcsi súlyával is támogatni késsz ne volna.

Végül Európa rokonszenvre azért kiséri keleti külpolitikánk irányát, mert ez teljesen és tökéletesen az európai nemzetközi jog, különösen pedig a berlini szerződés szigorúan körülírt jogkörében mozog; tehát nem tö-

rekszik másra, mint azon jogállapot fenntartására, melyet a nemzetközi jog előír.

Ezen elveknek Bulgáriára vonatkozó alkalmazatásában a monarchia keleti politikája arra törekszik, hogy Bulgáriának berlini szerződésben körülírt autonómiaja teljes mértékben fenntartassék, sőt a Kelet Ruméliával való unió folytán szükségessé vált mértékben kiterjesztessék. Ezt a külügy-miniszter oly kétséget kizáró módon fejezte ki, hogy minden olyan eljárás valamely talom — tehát ez esetben Oroszország részéről, mely bármely tekintetben Bulgáriának bármiféle jogainak elkobzásával volna összekötve, mint a monarchia érdekeivel szemben nem térő — visszautasítandó lenne.

Amaz elvek következménye továbbá az, hogy monarchiánk nem tűrhetné azt, hogy Oroszország Bulgáriát akár teljesen, akár részben, akár határozatlan, azaz határozott időre nézve megszállni törekedjék.

Ezen körülmények folytán nincs okunk kételkedni keleti politikánk sikere és eredménye iránt. Értjük a siker alatt azt, hogy minden politikai törekvésünket képesek leszünk békés uton elérni anélkül, hogy amaz elvek érvényesítése céljából milliónyi harcost kellene lábra állítanunk.

Melyek azon okok, melyek alapján e külpolitikai célt békés uton elérni alapos reményünk van? Melyek azon körülmények, melyek uralma mellett maga Oroszország is, mely egyébként despotikus, és ennek folytán hódításra vágyó társadalmával az egyedüli békétlenkedő állam Európában — reá lesz kényszerítve a békére? Ezen okokat és körülményeket a külügyminiszter igen világosan és igen határozottan emelte ki akkor, mikor a monarchiának a külállamokhoz való viszonyát fejtegette.

A szó szoros értelmében vett koalíció az, melynek Kálnoky kifejezését adott, mely 5 milliónyi hadseregű hatalmának tekintélyének utólréhetetlen súlyával sújtja azt az Oroszországot, a mely Német-, Auszria- és Magyarországgal, Angliával és Olaszországgal a berlini szerződésre alapított békekötvetelést és ugyancsak a berlini szerződésben körülírt balkánfélszigeti állapotok konszolidálására akaró törekvéseik ellenére erőszakhoz nyúl.

Ezen államok azon konzervatív politikája tehát, hogy ők a berlini szerződést teljes érvényében akarják fenntartani: elég biztosíték arra nézve, hogy az európai béke nem fog megzavartatni, de egyúttal biztosíték arra nézve is, hogy Oroszországnak a

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Nevem napján.

Negyven éve járom már a földet, s nem az enyém egy talpalatnyi sem, csak bitorlom, mint veréb a féséket, sehoh sinek nyugtom, biztos egy helyem.

Pedig bevallom híven, igazán: Küzdöttem én egy édes otthonért, és vágyam nem akadt meg palotán, Csakis egy kicsiny házikóig ért.

Fáradtam érte, mind hiába volt, „Nincsen szerencsém” régi nóta ez, s ha eddig fujtam ezt a dallamot, Hadd fujjam addig, a míg vége lesz.

Kelen.

Gazdag és szegény.

Megszámlálhatatlan évek óta igyekeztek költők és bölcseszék, szónokok és morálisták a pénz és vagyon hiúságát bizonyítani, anélkül — s ez az emberiség gyalaatára legyen mondva — hogy valamely számbavehető sikert arattak volna. Rég idők óta úgy kívánta a parancsoló divat, folyóiratokban és regényekben a gazdag és vagyonos ember mint önző, telh etetlen állítottatott elő, míg a „szegény, de becsületes” elvál aszthatatlan fogalmak voltak, és ha napjainkban tal alkotnak bátor újítók, kik pártatlanságukban elismerik, hogy a vagyonos ember is lehet becsületes, ezen maro knyi kibocsátás mellett nagyszámu iskola kényszerül, mely minden szerencsétlent, ki helyzetén javítani igyekszik, a „küzdő és iparkodó” lesújtó epithetonekkal átadja a kortársak megvetésének.

cszengetnek atjaján, és a sokat zaklatott ember, kinek sok hibai közé az újságolvasás szenvedélye is sorakozott, sohasem képes nyugodtan elolvadni kedvenc reggeli lapját, mely élvezetet még a bérkocsis s kofa sem tagadja meg magától. Majd szivarásuk jönnek, kik ettől és amattól ajánlva (gyakran az ajánlatokra sem emlékezik) feltárják áruikat, hogy fedezze évi szükségletét a kintnő havannakból, mert az idei dohánytérmes nagyon rossz (vagy ellenkezőleg); majd meg borügynökök teszik tiszteletük, kik kintnő hazai burgundit és bordeauxit ajánlanak 3 forinttól 6 frtig — mérsékelt áron — palackonként; itt egy régi ismerős és cimborá — a kávéházban vagy kaszinóban ismerkedtek meg szerencsés véletlenből — jön próbára tenni egy pár száz forintnyi kölcsönrel a barátságot, szentül fogadván, hogy barátságának még a sir se vet véget; utána rendetlen és rendes egymásutánban jönnek az emberiség jövőjei, kik önzetlen emberszeretettel jótékony célra, vagy közhasznu egyletekre gyűjtenek s bármely szerény összszegget is szívesen s hálával fogadnak; végre, hogy mindennapi örömei beteljenek, egy rakás ajánlott és térítí-vevényenyl biztosított levelet kézbesít neki a posta-szolga, hordár és inas, mely levelek elhalmozzák részére előre fenntartott páholy és belépti jegyekkel a színházba, hangversenybe, bálókba, meghívják felolvasásokra és templomi gyűjtésekre, iskolavizsgálatokra és különféle emlékünnepelekre; a sok levél között ott találja a boldogtalan özvegy könyörgését, a szerencsétlen tisztviselő esdeklését (különben öngyilkossá lesz), a süldő poeta ajánlását stb. Ha távozik hazulról, még jobban meggyűlik a baja. Alig tér be a fútcába, egy „előnyösen ismert” alkusz körülfontja s pompás üzletet ajánl, mely azonnal megkötöhető, csak másfél millió szükséges hozzá; a vendégloben cserét ajánlanak házért egy pompás falusi nyárilakkal, a kávéházban egy erdélyországi jószágot kínálnak, hol nagyszerűen vadászhatni medvékre; a

színházban egy „politikai konstellációk miatt kimart, de tekintélyes” volt képviselő karra fogja, megmagyarázván, mennyire méltón diszitené mellett a „veres napernyő”-rend középcsillaga s ez néhány ezernyi forint irodai költség mellett ingyen, az ő közbenjárására megszerezhető; a kaszinóban biztosítják, hogy ki fog nevezetnül alkonzullá a zulu-kafferekhöz. Visszatérve hajlékába, azon édes megnyugvással dőlhet ágyára, hogy mindazok, kiknek valami szívszegéget tett, őt egyhangulag együgyű bolondnak tartják, viszont a kik sikertelenül ostromolták, nem győzik a pénz imadásából származott lelketlen egoizmusa miatt kárhoztatni.

Valóban: nagy művészet gazdagnak lenni; de nem ez a legnagyobb művészet. Üres óráimban gyakran gondolkotam azon, mi hát az emberi életben a legnagyobb művészet — nota bene a művészetet akként véve, hogy egy nehézség leküzdésére szolgál s nem a muzsák szolgáltatában álló tehetőségnék, mint a festészet, szobrászat és több afféle. A kérdés inkább ez: mi a földön a legnehezebb? A válasz különböző lehet, meg himeze is megtaláljuk, mióta az ó-német aszlatlerítők divatba jöttek, melyeken veres betűkkel olvassuk: „Elégedjünk meg avval, a mi van”, vagy „A megelégedés a legnagyobb művészet.” S hogyné lennünk a válsással megelégedve, midőn az aszlatlerítők lucullusi lakoma vár reánk. Sok nehézdolog van a világon, így: tevét a tú fokán átvenni; fejnük tetéjén végezni reggeli sétánkat; hat-száz forint évi fizetéssel egy milliót megtakarítani; nyíratkozni, ha fejnük kopasz; egy poéta-val nyolc napig társalogni, anélkül, hogy egyetlen-egy versét felolvasná. Egész Brokhausz-hosszasúgy lexikont irhatnánk a különböző nehézségekről, de még mindig nem találjuk fel a valódit, a legnagyobb művészetet. De megvan! A legnagyobb művészet: a kellő helyen és időben „nem”-et mondani. A ki ezt megtenné képes — boldogul!

